

HİZMET ETMEK

Hedef Davranışlar

Rabia GÜLCAN KARDAŞ

Hizmet Eden Bir Müslüman,

Hizmetin sadece insanlara değil, canlı ve cansız (hayvan ve bitki) bütün varlıklara yapılabileceğinin farkına varır.

Hizmet etmekten büyük bir mutluluk duyar.

Hizmetin sadece maddî imkânlarla değil; sahip olunan kabiliyetler (beden gücü, bilgi, sevgi) ile de gerçekleştirilebileceğini bilir.

Kabiliyeti doğrultusunda hizmet etmeye gayret eder.

Hizmet edecek insanın, fedakâr ve alçakgönüllü olması gerektiğini bilir.

Bir gruba hizmet eden kişinin, o grubun lideri olduğunu bilir.

EN GÜZEL YARIŞMA

Rabbimiz, kendisini Kur'an-ı Kerim'in ilk sûresi olan Fatiha'da "Rahman" ve "Rahim" isimleriyle tanıtmıştır. Çünkü merhameti sonsuz olan Rabbimiz, biz kullarının da merhametli olmasını istemektedir.

Merhamet, imanın göstergesi olduğuna göre insanın aklına şöyle bir soru geliyor: Ben merhametli bir insan mıyım? Bunun birçok göstergesi vardır ki, bunlardan en önemlisi infaktır.

İnfak, Allah'ın bize lütfettiği nimetleri başkalarıyla paylaşmaktır. Aklınıza hemen para veya eşya paylaşmak gelmesin. Zaman, sağlık, bilgi, kuvvet, vs. Her biri infak edilebilecek birer nimettir. İşte bu infaka biz HİZMET diyoruz.

Hazret-i Ömer (r.a.) Efendimiz'in, halifeliği döneminde söylediği meşhur bir söz vardır: "Dicle kenarında bir kuzuyu kurt kapsa, hesabı Ömer'den sorulur." Bu söz, sadece bir devlet başkanının hissettiği ağırlık değil, aynı zamanda bir mü'minin bütün dünyaya dair hissettiği sorumluluk duygusudur. Müslüman olmadan önce biricik kızını diri diri gömen Ömer'i, "Ben bu kuzunun hesabını nasıl veririm?" diye düşündüren şey neydi? Bu, imandı elbette. İmanı kalbimizde yeşeren bir meyve ağacına benzetirsek bunun ilk meyvesi, merhametli davranışlarımızdır.

Âl-i İmran sûresinde şöyle buyrulmuştur: "Onlar, hayırlı işlere yarışırcağına koşarlar. (Âl-i İmrân sûresi 114. âyet)"

Kimden bahsediyor? Bizden! Yani iman edenlerden. Birçok yarışma çeşidi biliriz; ama hayırdan yarışmak nasıl olur ki? İşte size Peygamber Efendimiz'in hayatından bir örnek:

Bir gün mescitte sabah namazını kıldırıktan sonra Peygamberimiz, ashabına sordu: "Bugün içinizde bir hastayı ziyaret eden var mı?" Hazret-i Ömer, "Ya Resulullah, daha sabah namazını yeni kıldık! Buna nasıl vaktimiz olsun?" derken Hazret-i Ebû Bekir "Ben ya Resulullah!" diye cevap verdi. Allah Resulü, "Peki, bir fakiri doyuranınız var mı?", sonra da "Aranızda bugün oruçlu olan var mı?" diye sordu. Hazret-i Ömer şaşırdı, Hazret-i Ebû Bekir her defasında "Ben ya Resulullah!" dedi ve Ebû Bekir Efendimiz Cennet'le müjdelendi. Hazret-i Ömer'de bir yanık inilti: "Aaah Cennet!"

İşte bu, hayırdan yarışmaktır. Cennet'e ve Cennet'in sahibine kim daha çok yakın olacak?

Yine başka bir gün, güneşin kızgınlığı altında bir seferden dönülürken sahabeler dinlenmeye çekildi. Sahabelerden birçoğu o gün nafile oruç tutuyorlardı. Oruçlu olmayanlar da o gün yapılması gereken işleri yaptılar. Gün sonunda Peygamberimiz, adeta puanları açıklarcasına, "Bugün oruç tutmayanlar daha fazla sevap kazandı." buyurdu. Oruç tutmak çok sevap, biliyorsunuz; ancak hizmet etmek hem de oruç tutanlara hizmet etmek insana daha çok kazandırıyor demek ki! Tabii bahsettiğimiz, farz oruç değil; nafile oruç.

Hizmetin en güzel yanlarından biri de, insanları kaynaştırmasıdır. Problemini çözdüğümüz, rahatlatmışımız insan bizim dostumuzdur, o bizimledir artık. Bu bakımdan size tavsiye: Aranızda sürtüşme olan ya da bir türlü aranızı düzeltemediğiniz bir arkadaşınız varsa onu rahatlatıp gönlünü kazanın. Hasta olursa hemen annenize çorba yaptırıp bir kase çorba götürün. Yardıma ihtiyacı varsa, vaktinizi ayırıp ona yardıma koşun. Bütün bunları yaparken de, "Acaba beni yanlış anlar mı?" demeyin. Sadece "Allah'ım, Sen'in rızan için hizmet ediyorum!" diye gönlünüzden Allah'a seslenin.

Eskilerin bir sözü vardır, "Bâr olma, yâr ol!" diye. Yani hiç kimseye yük olma, yük kaldıracak bir dost ol! Hizmetin bir mantığı da budur: Kimin yükünü hafifletebilirim acaba diye düşünmek. Hizmete gönül verenler, bunun için çeşit çeşit yollar arayıp bulurlar. Mesela Mekke'de tavaf yaparken sıcağın bunalttığı insanlar susuzluklarını gidersinler diye Kâbe'nin yanı başında bardak bardak su dağıtanlar, terlerini ve gözyaşlarını silsinler diye onlara kağıt mendil uzatanlar var.

Bizim tarihimizde de böyle güzel; hatta ilginç hizmet örnekleri vardır. Mesela ecdadımız leyleklere hastane yapmıştır... Böylesine güzel bir hayır, dünyanın başka hangi yerinde görülmüştür? Öğrencileri pikniğe götürmek, insanlara temiz hava aldırarak, cuma namazlarından sonra camii önünde yemek dağıtarak "cumayı şenlendirmek" için vakıflar kurmuşlardır. Koskoca bir vakıf medeniyetidir Osmanlı. Bizler de ecdadımızın ürettiği bu ilginç ve orijinal hizmet örneklerine yenilerini ekleyebilmeliyiz. Yeter ki bunu isteyelim.

Rabbimiz, bizleri hayırdan yarışan imanlı kullardan eylesin! Gönlümüzün ulaştığı her yeri nuruyla doldursun! Sahabe efendilerimiz gibi, ecdadımız gibi hizmete koşanlardan kalsın! Her birimizi birer hizmet güneşi yapsın yeryüzündeki karanlıklara! Amin!

BİTTİ

SUSUZ EV

Hikâyeden önce

Hikâye anlatımına geçmeden önce “hayatımızda suyun yeri” konusunda öğrencilerinizle bir beyin fırtınası yapın. Onlara şunu sorun: Eğer evlerimizde musluktan akan şebeke suyu olmasaydı... Gün içinde kullanmamız gereken suyu dışarıdan taşıyarak getirseydik... Günlük hayatımız nasıl bir hâl alırdı? Bir günde tükettiğimiz su azalır mıydı, yoksa artar mıydı? Su bizim için ne kadar değer ifade ederdi?

Osmanlı'nın başkenti İstanbul, 16. yüzyılda nüfusun çoğalmasıyla susuzluk sıkıntısı çekmeye başladı. Osmanlı sultanı Kanuni Sultan Süleyman, susuzluk meselesinin giderilmesi için çareler aradı ve durumu Mimarbaşı Sinan'a açtı:

— Mimarbaşı, halkımız su ihtiyacı içinde! Bir at yükü suya çok miktar akçe ödüyorlar. Acaba halkımızın bu su ihtiyacını karşılamak için neler yapabiliriz?

Mimarbaşı Sinan,

— Sultanım! Siz müsaade buyurun, ben İstanbul'un çevresini bir dolaşayım. Şehrin dışında su kaynakları olup olmadığına bakayım. Eğer varsa bu suları İstanbul'a getirmenin mümkün olup olmadığını bir inceleyeyim, ondan sonra size bir cevap vereyim, dedi.

Mimar Sinan, yanına yardımcılarını da alarak gerekli araştırmaları yaptı ve tespit ettiği sonuçlarla sultanın huzuruna çıktı. Sultan sordu:

— Mimarbaşı, İstanbul'a su getirmek mümkün müdür?

Mimar Sinan:

— Sultanım, mümkündür; ancak çok masraflı olacaktır!

Kanuni Sultan Süleyman:

— Mimarbaşı, sen masrafını düşünme! Eğer mümkünse ben gereken masrafı yapmaya razıyım. Siz gerekeni yapın yeter!

Bunun üzerine Mimar Sinan kolları sıvadı ve İstanbul'un dışındaki suları Kâğıthane civarında belli yerlerde topladı. Oradan da dere içlerine büyük geçitler yaparak İstanbul'a getirdi ve şehrin belli meydanlarında halka açık çeşmeler yaparak içme suyu akıttı. Bu çeşmelerin tamamı da kırkı buldu. Böylece Kırk Çeşme suları akmaya başladı.

O güne gelinceye kadar musluk gibi bir alet olmadığı için sular boşa akıp gitmekteydi. O gün çok pahalıya mal olan suyu bahçelere, yollara akıtmak istemediler ve İstanbul'da “lüle” denilen ilk muslukları çeşmelere koydular.

Su, böylesine pahalıya geldiği ve kıymet kazanmaya başladığı için Kanuni bir ferman çıkardı. Fermanda şöyle yazıyordu: “İstanbul meydanlarındaki çeşmeler halkın malıdır. Hiç kimse bu çeşmelerden gizlice evine su almayacaktır.” Sultan, bu fermandaki genel kuralın Mimar Sinan için geçerli olmadığını ve onun hizmetlerinden dolayı evine su alabileceğini duyurdu. Bu ferman üzerine Süleymaniye civarındaki meydan çeşmesinden Mimar Sinan'ın evine özel olarak su yolu yapıldı ve su alındı. Böylece Mimar Sinan, evinde özel suyu olan tek kişi oldu.

Mimar Sinan'ın hizmetleri bununla sınırlı kalmadı. Şehzadebaşı Camii, Süleymaniye Camii ve Edirne'deki Selimiye Camii'ni de en güzel şekilde tamamladı ve halkın hizmetine sundu. Birbirinden güzel köprüler yaptı; şehirleri, ülkeleri birbirine bağlayan ticaret yollarında dinlenme tesisi demek olan kervansaraylar yaptı. Hastaneler, okullar, aşevleri inşa etti.

Hayat, her zaman güzellikler getirmiyordu. Bu, Mimar Sinan için de öyleydi. Devir değişti ve itibarının yüksek olduğu devirde kendisinin kıymetini takdir edenler bir bir bu dünyadan göçtüler. Kanuni

Sultan Süleyman da vefat etti. 99 yaşına gelen Mimar Sinan, çevresindeki dostları göçtüğü için kendisini İstanbul'da yapayalnız hissediyordu.

Bir gün Sinan'ın kapısına bir saray görevlisi geldi. Kapıyı çaldı. Mimar Sinan, bastonuna dayanarak kapıyı açtı,

— Buyurun, dedi.

Kapıdaki görevli,

— Ben Topkapı Sarayı postacısıyım. Sizi divana çağırıyorlar. Herhâlde bir soruşturmaya tabi tutulacaksınız, dedi.

Mimar Sinan, ilerlemiş yaşına rağmen kısa bir süre içinde saraya gitti. Saraya girdiğinde kendisini, hazır bekleyen soruşturma heyetinin karşısında buldu. Kadılar, âlimler, müftüler, vekiller... Heyetkiler, Mimar Sinan'a şöyle dediler:

— Sinan Ağa, hakkında şikâyet var. Eve su almak yasak olduğu ve bu konuda "Hiç kimse evine özel olarak su almasın!" diye padişah fermanı olduğu hâlde sizin evinizde özel su varmış.

Mimar Sinan:

— Evet! Kanuni Sultan Süleyman, o zaman bana özel olarak müsaade etmişti. İstanbul'a yaptığım su hizmetinden dolayı sadece bana bu izni vermişti. Ben de sultanın müsaadesi üzerine evime su getirmiştim.

Heyetkiler,

— O zaman şu fermanı bir de biz görelim, dediler.

Mimar Sinan:

— Ben o zaman cihan padişahından ferman istemekten utanmıştım. Fermanım falan yok; ama su benim evime akıyor.

Bunun üzerine heyetkiler aralarında konuşmaya başladılar:

— Sinan büyük hizmetler etmiştir, evinde suyu aksın.

Öğrencilerinize sorun

Burada hikâye anlatımına kısa bir ara vererek öğrencilerinizi iki gruba ayırabilirsiniz. Bir taraf Mimar Sinan'ı savunur, diğer taraf ise Mimar Sinan'ın evinde su bulunmasına karşı çıkar. Sinan'ın evinde özel çeşme bulundurmasına karşı çıkan öğrencilerinize şu soruyu sorabilirsiniz: "Sinan devlete ve millete büyük hizmetler etmiştir. Buna mukabil evinde su akmasının bir mahzuru var mı?"

— Bu devlete hizmet eden sadece Sinan mı? Sinan gibi daha nice hizmet edenler vardır. Ya onların da evine özel su verilsin ya da Sinan'a bu ayrıcalık tanınmasın.

Divanda uzun tartışmalar yaşanır. Heyetkiler en son şu karara varırlar: "Sinan gibi diğer hizmet edenlerin de evine su bağlanamayacağına göre Sinan'a verilen su kesilmeli; fakat şimdiye kadar kullandığı su için de herhangi bir ceza uygulanmamalıdır."

Bu karardan sonra mimarbaşı evine geldi. Suyunun kesilmesine biraz üzüldü; ama bu onun için önemli değildi. Çünkü o, hizmetini Allah rızası için yapmıştı. Kendisine bir ayrıcalık tanınsın, özel bir mükâfat verilsin diye değil.

Aradan aylar geçti. Koca Sinan 100 yaşına girerken hastalandı ve yatağa düştü. Evindekiler, vefat edeceği sırada bir bezi suya batırıp da onun dudağına sürmek istediler. Evindeki musluğun başına geldiklerinde musluktan su akmadığını gördüler. Mimar Sinan'ın bu son anında ona su verememenin hüznü içinde başları öne eğildi.

Durumu fark eden Mimar Sinan, yanındakileri teselli eder bir şekilde,

— Biz, hizmetimizi dünyada bir bardak suya satacak kadar menfaat düşkünü değiliz. Biz, hizmetimizi Allah için yaptık ve mükâfatını da ahirette O'ndan bekliyoruz. Dünyada evimize su verilmediği için üzgün değiliz, der ve kısa bir süre sonra ruhunu teslim eder. Böylece İstanbul'a su getiren Mimar Sinan, su-suz evde vefat eder.

Allah rahmet eylesin!

Bitir

Hikâyeden sonra

Hikâye anlatımını bitirdikten sonra öğrencilerinize şu açıklamayı yapabilirsiniz. Yapılan bir hizmetin bu dünyada karşılığı görülemeyebilir. Önemli olan, hayırlı bir iş yaparken dünyada bir karşılık beklemeden o işi sadece Allah rızası için yapmaktır. Daha sonra Peygamber Efendimiz'in hizmetle ilgili bazı hadis-i şeriflerini öğrencilerini-ze hatırlatabilirsiniz.

"En üstün sadaka, su ikram etmektir. (Nesai)"

"Bir adam, yol üzerinde dikenli bir ağaç dalı gördü. **"Bu dikenli dal yoldan geçecek insanlara sıkıntı verir, onları rahatsız eder."** diyerek onu yoldan kaldırdı. Yaptığı bu faydalı iş sayesinde o adam, Cennet'e girdi. (Müslim, Birr 128)"

Aliabad'ın Mus'ab Bin Umeyr'i: HAFIZ KÜRŞAT EMİN YETER

İnsanlara İslâm'ın güzelliklerini anlatmanın yanında bu uğurda canını verip şehit olan hizmet erlerinden biridir Hafız Emin YETER. Güzel bir annenin ve babanın yetiştirdiği bir güzel insan... Bir mü'min, bir talebe, bir hoca, bir arkadaş, bir can dost, bir eş, çocuğunu kaybetmiş bir baba, bir hafız ve nihayetinde bir şehit.

Öğretmen babasının ve nurlu annesinin duâlarıyla ve gayretleriyle yetişmiş Kürşat Emin. İlkokuldan sonra kendi arzusuyla hafız olmuş, ardından dışarıdan girdiği sınavlarla ortaokulu ve liseyi bitirmiştir. O, bir seferinde lise hayatını şöyle anlatmıştır: "Lise hayatım, benim karakterimi belirleyen yıllar oldu. Nedense lisede hafız olduğum hâlde İslâm'ın bir savunucusu olamadım. Yine de sınıfta en din-dar ben biliniyordum. Lise hayatının bana verdiği en büyük şey, karşı fikirlere saygı oldu."

Liseden sonra Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ni kazanıp öğrenim hayatına Bursa'da devam etmiştir. İşte hikâyesi burada başlıyor Emin YETER'in.

1993 yılında, okulun üç aylık yaz tatilinde Azerbaycan'a hizmet niyetiyle gitmişti. Kendisini bekleyenler onu Zagatala'nın Aliabad köyüne götürmüşlerdi. Uzun zamandır bekleyiş içerisinde olan köyün imamı Tarçın Efendi şöyle der: "Gelsin bir Türk kardaşımız! Onunla evimizi, bir lokma çöreğimizi, her şeyden önemlisi dertlerimizi paylaşalım. Bizimle ağlayıp bizimle gülsün! Büyüklerde iş kalmadı, hiç olmazsa çocukları ve din adamlarını arzu edilmeyen kötü sondan kurtarsın yeter!"

Bir ay sonra köyü ziyarete gidenler, yüz yirmi çocuğu Kur'an nuruyla yıkayan "Emin Hoca"yı görmüşlerdi. O zamanlar kendisine bir ev tutmayı teklif etmişler. O ise bu teklife karşılık, "Eve zaten uğrayamıyorum ki! Sadece beş saat uyumak için... Ne yapayım fazlasını? Gereksiz yere masraf yapmak yazık değil mi?" demiş ve küçük odasında kalmaya devam etmişti.

Üç ay sonra okuluna devam etmek üzere Türkiye'ye dönerken ardında kendisini göndermek istemeyen ve ısrarla yeniden gelmesini bekleyen bir köy bırakmıştı. Okulunu bitirene kadar her yaz Azerbaycan'a gitmişti. Kafkas topraklarında kimi tertemiz, kimi paslanmış yüreklerle İslâm'ı taşımak; ona manevî bir lezzet veriyordu.

Okulu bitirip yüksek lisansa başladığında Azerbaycan'dan gelen ısrarlara dayanamayıp kaydını dondurmış ve hizmete koşmuştu. Bu kararı verirken ilk önce tereddüt yaşasa da birkaç sene sonra kaydını dondurmaya da bırakmış ve adeta Aliabadlı olmuştu. Orali olma hissi onda o kadar yerleşmişti ki; vefatından iki üç ay önce, doğumundan üç saat sonra kaybettiği oğlunu öpüp bağrına bastıktan sonra küçük bir kabristana gömmüş ve "Gördünüz mü, artık benim bir parçam burada. Artık ben de buralıyım!" diyerek o hüzünlü durumdan bile kendisi için ferahlatıcı bir sonuç çıkarmıştı.

Azerbaycan'da bulunduğu yıllarda öğrencileriyle her an beraber olmaya çalışmış, oranın çok zor şartlarına hiç aldırmadan yalnızca "hizmet" demişti.

Bütün derdi, daha çok insana ulaşmak, Allah'ın adını daha çok insana duyurmak ve Allah'ın rızasını kazanarak ölmektir!

25 Mart 1999'da Kurban Bayramı öncesi kendi bölgesinde kesilecek kurbanlıklarla ilgili Bakü'ye gelmiş ve acele ile dönmek istediğini söylemişti. Kendisine gece orada kalması konusunda her ne kadar ısrar etmişlerse de o, adeta kaderin sırlı yazısını keşfetmiş bir yolcu gibi şehadete uzanan yollara düşmüştü. Arkadaşlarından biri anlatıyor:

"Bu gece dönecekti; ama mutlaka dönecekti. Yola çıktığında yanına aldığı Şekli arkadaşlara şunları hatırlatmayı ihmal etmedi: 'Bakın, sizi bir şartla yanıma alıp götürürüm. Şeki'de beni ikna edip yatıya bırakmayacaksınız. Aksi takdirde sizi götürmem.' Giderken Aliabad halkına hediye etmek için her ay yüz adet aldığı Kutup Dergisi'nin önümüzdeki üç aylık ücretini de nedense (!) ödemeyi ihmal etmemişti. Herkes onun küçücük öğrencileri için her zaman acele ettiğini bilirdi; ama bu defaki kararlılığına hiç kimse anlam verememişti."

Hafız Emin, 26 Mart günü sabaha doğru meydana gelen kazada hep arzu ettiği şehadete ermişti. Onu, o çok sevdiği kabristana, oğlunun yanına defnetmişlerdi. Defni esnasında gözyaşları içinde konuşmaya mecal bulamayan hizmet arkadaşlarından biri şöyle diyordu:

"Son sözü o söylemişti, ne diyebilirdik ki! Şehitler ölmez. O ölmedi. O, Gençliğe Yardım Fonu'nun ahiretteki şubesine görevli gitti. Yeni şubemize en iyi elemanımızı göndermeliydik ve öyle oldu!"

Bizler de bu güzel şehidimizin ruhuna Fatihalar gönderelim. Rabbimiz, onun bir rüzgâr gibi yürüyüp geçtiği bu dünya hayatından ibret alıp hizmet idrakimizi tazelemeyi nasip etsin! Bizleri şefaatine nail, onu da yâdımızdan haberdar eylesin! Âmin!

biti

Tarihten Bir Hatıra

Sultan Fatih'in Hizmeti

Fatih Sultan Mehmet, hayatı boyunca sıkıntıdan ve meşakkatten yılmayarak Allah yolunda İslam'a hizmet etmiştir.

Ömrünün büyük bir çoğunluğunu savaşlarda geçiren Sultan Fatih, Trabzon Rum İmparatorluğu üzerine sefere çıkmıştı. Şehre arkadan ulaşmak için dağlık ve ormanlık bir araziden geçiliyordu. Bazen baltacılar, önden yol açıyorlardı. Yolun müsait olmadığı bir yerde Fatih'in atı kaydı. Fatih, bir kayaya tutunmak için uğraşırken elleri kanadı. Uzun Hasan'ın annesi Sârâ Hatun bu hâli görünce tam fırsatı olduğunu düşünerek,

— "Oğul! Han oğlu hansın! Bir yüce hükümdarsın! Trabzon gibi küçük bir kale için bunca meşakkate katlanmaya değer mi?" dedi.

Uzun Hasan, Trabzon Rum imparatorluğu ile akrabaydı. Bu yüzden anasını, bu seferden vazgeçmesi için Fatih'e ricacı göndermişti. Fatih, elleri sıyrıklarla dolu olduğu hâlde doğruldu ve şöyle dedi:

— Ey ihtiyar ana! Bilmez misin ki, elimizde tuttuğumuz İslâm dininin kılıcıdır. Sen zannetme ki, çektiğimiz bunca zahmetler kuru bir toprak parçası içindir. Bilesin ki, bütün gayretlerimiz Allah'ın dinine hizmettir. İnsanları hidayete kavuşturmak içindir. Yarın Allah'ın huzuruna vardığımızda yüzümüz kara çıkmasın diyedir. İslâm'ı insanlara öğretmek ve dinimizi yüceltmek imkânları elimizde varken, birtakım zahmetlere katlanmayıp rahatlığı tercih edersek, bize gazi denilmesi doğru olur mu? Müslümanlığı bilmeyen insanlara İslâm'ı götürmezsek, onların azgınlıklarına mani olmazsak, Allah'ın huzuruna hangi yüzle çıkarız?

EN BÜYÜK HİZMET

Hiz. Ömer, son derece düşünceli ve endişeli bir hâlde mü'minlerin halifesi Hiz. Ebû Bekir'in kapısını çalmıştı. Hiz. Ebû Bekir, Hiz. Ömer'deki bu hâli görünce bir hayli üzüldü. Dostuna samimiyetle sordu:

— Ey Ömer, nedir bu hâlin?

Hiz. Ömer, Peygamberimiz'in biricik dostu Ebû Bekir'e bakarak içlendi. Ardından başını önüne eğdi. Yemame Savaşı'nı düşünüyordu. Çok fazla şehit vermişlerdi. Ama Hiz. Ömer'in içini en çok yakan, şehit olan Kur'an hafızlarının sayısının çokluğuuydu. Peygamberimiz (s.a.v.) zamanında yazı malzemeleri son derece kısıtlıydı. Günümüzdeki gibi kâğıtlar yoktu. Bu sebeple Kur'an âyetleri ceylan derisi ve ağaç kabuklarının üzerine yazılırdı; ama hafızlardan başka kimse Kur'an'ı derli toplu bir biçimde, âyetleri ve sûreleri sırasıyla okuyamazdı. Hafızların bu şekilde şehit olmaları son derece tehlikeli bir durumdu. Böyle giderse sonraki nesiller için Kur'an âyetleri toplu bir şekilde bulunmaz hâlde gelecekti.

Hiz. Ebû Bekir, Ömer'in bu haklı üzüntüsünü paylaşıyordu. Bununla ilgili bir şeyler yapmak gerekirdi elbet. Fikrini almak için en doğru kişi olan Hiz. Zeyd bin Sabit'i yanlarına çağırdı. Peygamberimiz'in (s.a.v.) küçük yaşından itibaren yetiştirdiği, zekâsına güvenerek Kur'an ilmi ile meşgul olmasını istediği Zeyd, vahiy kâtibi ve Kur'an hafızıydı.

Hiz. Ebû Bekir ve Ömer, Zeyd'e Kur'an âyetlerini bir kitap hâlinde birleştirmeyi teklif ettiler. Zeyd bin Sabit düşündü. Hiz. Zeyd'in aklını kurcalayan bir soru vardı. Hiz. Ömer'e sordu:

— Dedikleri-
niz doğru; ama ey

Ömer, Resulullah'ın yapmadığı bir işi nasıl yapabiliriz?

Ancak Hiz. Ömer ısrarlıydı:

— Vallahi ey Zeyd, bu iş hayırlı bir iştir. Eğer Kur'an âyetlerini ezberinde tutan sahabiler birer birer hayatlarını kaybederse, gelecek nesillere Kur'a'nı kim öğretecek?

Hiz. Ömer'in bu cevabı Hiz. Zeyd'e çok mantıklı gelmişti. Ardından Hiz. Ebû Bekir, Hiz. Zeyd'e dönerek:

— Sen genç ve zeki bir adamsın. İçimizde Kur'an-ı Kerim'i en iyi bilenlerden birisin. Herkes bu konuda sana güvenir. Zaten Resulullah'ın da vahiy kâtibiydin. Ona gelen âyetleri sen yazdın. Kur'an metinlerini diğer vahiy katiplerinden sen topla.

O anda omuzlarına dağ gibi bir yük binen Hiz. Zeyd, bu işi Hiz. Ömer'in yardım etmesi şartı ile kabul edebileceğini söyledi. Hiz. Ömer bunu kabul etti. Hiz. Ebû Bekir, Zeyd'e dedi ki:

— Asla hafızana güvenme! Her bir âyet için mutlaka iki kişiden yazılı kopya iste.

Aralıksız çalışmalar başladı. Bu iş için ashab-ı kiramdan birçok kişi Zeyd'e yardımcı oldu. Hiz. Ömer'in ciddi yardımları ve Hiz. Zeyd'e yardımcı olan ashabın büyük gayretleriyle nihayet Kur'an, Hiz. Ebû Bekir'in halifeliği döneminde kitap hâline getirildi. Bu büyük çalışma, dünya üzerindeki bütün Müslümanlar için çok büyük bir hizmet, sadaka-i câriye (uzun yıllar devam eden bir hizmet) olmuştur.

BİTTİ

Geleceğe Yatırım: MEYVE FİDANI DİKİMİ

Gaye: Bir ağaç yetiştirmenin ondan istifade edecek herkes için önemli bir hizmet olduğunu kavramak.

Hazırlık: Fidanlıklarından; yahut belediyelerden meyve fidanları temin edin. Onları dikmek için önceden bir alan belirleyin. Bunun için çocukların annelerinden ve babalarından veya öğretmenlerinden de yardım alabilirsiniz. Fidan dikeceğiniz yer çok uzakta değilse, ilerleyen senelerde dikilen ağaçları ziyaret etmek veya orada piknik yapmak güzel olacaktır.

Uygulama: Gönüllü arkadaşlarla birlikte gerekli malzemeleri aldığınızdan emin olarak ağaç dikeceğiniz alana gidin. Fidanları dikerken çocukların aktif olarak işe katılmasını sağlayın. Ağaçların can suyunu verin ve çocuklar da isterse ağaçlara birer isim koysunlar.

Faaliyet öncesinde ve sonrasında ağaç dikmenin önemi, ağaçları korumanın gerekliliği, Efendimiz'in (s.a.v.) bu konuya verdiği önem üzerine sohbet edin.

O günün hatırası olarak şu hadis-i şerifi, hazırladığınız kartlara yazabilir ve öğrencilerinize ezberletebilirsiniz:

“Bir Müslüman'ın diktiği ağacın meyvesinden, ektiği ekinin mahsulünden herhangi bir insan veya herhangi bir canlı yerse o meyve, ağacı diken Müslüman için sadaka olur. (Tecrid-i Sarîh Trc., VI I, 123)”

Sonuç: Öğrenciler bir fidan dikerek bundan yıllar sonra bile insanların faydalanacağı güzel bir iş (hizmet) yapmış olurlar.